

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 6, 14 IR 14-1 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-2, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS
ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 6, 14-1, 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-380,
LIETUVOS RESPUBLIKOS MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS ĮSTATYMO NR. IX-2389 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-381, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS
ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 5, 6, 8, 14, 14-1, 14-3, 15, 16, 17-3, 20, 22, 27, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 14-4 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR.
XIVP-343(2), LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO PROGRAMOS
ĮSTATYMO NR. VIII-2025 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-344
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS ĮSTATYMO NR. IX-2389 6 IR
11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIVP-345 PROJEKTŲ“ PROJEKTO
(TAP NR. 21-1485; TAIS NR. 21-25807(2))**

2021-10-26 Nr. NV-2662

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – **pateikti Seimui Vyriausybės išvada** (apjungtą) dėl 6 įstatymų projektų:

- **pritarti** Seimo nario L. Jonausko pateikto Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14 ir 14¹ straipsnių pakeitimo įstatymo **projekto Nr. XIVP-2** **tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui**, kuriuo siekiama uždrausti verslinę žvejybą Kuršių mariose, taip pat valstybiniuose vandens telkiniuose vykdomą specializuotąją seliavų, upinių nęgių, migruojančių ungurių žvejybą ir žvejybą žuvų gaudyklėmis (išskyrus specializuotąją stintų žvejybą). Kitų rūšių žuvų verslinę žvejybą leisti tik polderiuose ir privačiuose vandens telkiniuose;
- **pritarti** Seimo narių Z. Balčyčio, A. Bagdono pateikto Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14¹, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo **projekto Nr. XIVP-380** **tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui**, kuriuo siūloma stabdyti verslinę žvejybą vidaus vandenyse žuvų neršto metu, išskyrus migruojančių ungurių žvejybą ir žvejybą polderiuose, ir kompensuoti įmonėms žvejybos verslo atsisakymo nuostolius. Žuvų išteklių tyrimų išvadomis ribojamą arba uždraustą verslinę žvejybą kompensuoti iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos ar kitų Aplinkos ministerijos arba Žemės ūkio ministerijos vykdomų programų lėšų;
- **iš esmės pritarti** Seimo narės A. Gedvilienės pateiktam Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 5, 6, 8, 14, 14¹, 14³, 15, 16, 17³, 20, 22, 27, 31 straipsnių pakeitimo ir 14⁴ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo **projektui Nr. XIVP-343(2) ir pateikti siūlymus dėl tobulinimo**, kuriuo siūloma uždrausti verslinę žvejybą Kuršių mariose ir vidaus vandenyse, numatant tik specializuotąją stintų žvejybą ir nęgių žvejybą bučiukais; apriboti verslinę žvejybą saugomų rūšių žuvų migracijos kelyje Baltijos jūros priekrantėje; panaikinti žuvų išteklių naudotojui suteiktą teisę, gavus žvejybos vidaus vandenyse kvotą, ją perleisti kitam ūkio subjektui; panaikinti išlygą, leidžiančią prekiauti vidaus vandenyse sugautomis neverslinio dydžio žuvimis;
- **nepritarti** Seimo narės A. Gedvilienės pateiktam Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 4 straipsnio pakeitimo įstatymo **projektui Nr. XIVP-344**, kuriuo siūloma nustatyti, kad versline žvejyba vidaus vandenyse ir Baltijos jūros priekrantėje

užsiimantiems žuvų išteklių naudotojams dėl žvejybos veiklos nutraukimo, būtų galimybė atlyginti Aplinkos apsaugos rėmimo programos (AARP) lėšomis. Numatyta, kad kompensacijoms dėl žvejybos veiklos nutraukimo ar žuvų ištekliams atkurti ir saugoti, būtų naudojamos ir savanoriškos juridinių/fizinių asmenų įmokos;

- **pritarti** Seimo narių Z. Balčyčio, A. Bagdono pateikto Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 3 straipsnio pakeitimo įstatymo **projekto Nr. XIVP-381 tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui**, kuriuo siūloma uždrausti mėgėjų žvejybą Kuršių mariose ir Nemuno regioninio parko teritorijoje mėgėjiškais žvejybos įrankiais kiekvienais metais nuo balandžio 20 d. iki gegužės 31 d., išskyrus Nemuno deltos regioniniame parke esančius polderius;
- **iš esmės pritarti** Seimo narės A. Gedvilienės pateiktam Mėgėjų žvejybos įstatymo Nr. IX-2389 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo **projektui Nr. XIVP-345 ir pateikti siūlymus dėl tobulinimo**, kuriuo siūloma numatyti, kad vandens telkiniuose, į kuriuos išduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, žuvų išteklių tyrimai atliekami ne rečiau kaip vieną kartą per leidimo naudoti žvejybos plotą laikotarpį; siekiant surinkti daugiau lėšų žuvų ištekliams atkurti ir apsaugoti, padidinti mėgėjų žvejybos leidimų kainas.

Vyriausybės išvados Seimui pateikimas dėl Projektų Nr. XIVP-2, XIVP-380, XIVP-381 vėluoja 23 savaites, dėl Projektų Nr. XIVP-343(2), XIVP-344, XIVP-345 – 24 savaites.

3. Dabartinė situacija:

- Šiuo metu verslinę žvejybą reglamentuoja Žuvininkystės įstatymas, o mėgėjų žvejybą – Mėgėjų žvejybos įstatymas. Pagal Žuvininkystės įstatymo 6 str. 3 dalį žvejybos vidaus vandenyse reglamentavimo priemonės (tarp jų ir verslinės žvejybos vidaus vandenyse draudimą ar ribojimą) nustato aplinkos ministras. Šias reglamentavimo priemones galima nustatyti tik atlikus žuvų išteklių tyrimus. Mėgėjų žvejybos įstatymo 3 str. 3 dalyje nustatyta, kad Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija, siekdama optimizuoti mėgėjų žvejybos plėtrą, reguliuoja mėgėjų žvejybą vidaus vandenyse ir kontroliuoja visuose žuvininkystės vandens telkiniuose.

- Pagal galiojantį reglamentavimą, Kuršių mariose, polderiuose ir privačiuose vandens telkiniuose leidžiama visų žuvų verslinę žvejybą, upėse – stintų, migruojančių ungurių ir upinių nęgių žvejybą, ežeruose ir tvenkiniuose – seliavų, stintelių žvejybą ir žvejybą žuvų dusimo metu. Žuvininkystės įstatymo 14 str. yra nustatyti verslinės žvejybos apribojimai mažesniuose kaip 200 ha vandens telkiniuose. Baltijos jūros priekrantėje ir didesnio ploto vidaus vandens telkiniuose įstatymu žvejybą neribojama. Kai kurie verslinės žvejybos draudimai vidaus vandens telkiniuose yra įtvirtinti tik aplinkos ministro įsakymu. Šiuo metu mėgėjų žvejybą Kuršių mariose ir Nemuno deltos regioninio parko teritorijoje mėgėjiškais žvejybos įrankiais žuvų neršto laikotarpiu ribojama iš dalies (draudžiama žvejoti konkrečias žuvų rūšis (karšius, lydekas, sterkus)).

4. Projekto esmė – siūloma:

- **pritarti** Žuvininkystės įstatymo **pakeitimo projekto Nr. XIVP-2 tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui** dėl tokių priežasčių:
  - pagal Žuvininkystės įstatymo nuostatas, žvejybos reglamentavimo priemonės nustatomos ir taikomos remiantis žuvininkystės tyrimų duomenimis, Aplinkos ministerija neturi žuvų išteklių tyrimų duomenų ar mokslininkų rekomendacijų taikyti Projektu Nr. XIVP-2 siūlomas žvejybos reglamentavimo priemones;
  - Projektu Nr. XIVP-2 siūlomi nauji žvejybos ribojimai susiję su ūkinės veikos sąlygų pabloginimu ar ūkinės veikos nutraukimu, tačiau, vadovaujantis Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d. nutarimu, nenumatyta nuostolių kompensavimo tvarka ūkio subjektams, kurie dėl pasikeitusio teisinio reguliavimo prarastų galimybę užsiimti versline žvejyba;

- Projektas Nr. XIVP-2 neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatyto teisėkūros aiškumo principo. Iš Projekto Nr. XIVP-2 nuostatų ir aiškinamojo rašto neaišku, ar specializuotoji stintų žvejyba Kuršių mariose būtų draudžiama, ar būtų draudžiama tik tinklais (leidžiama gaudyklėmis), ar būtų leidžiama visais specializuotajai stintų žvejybai skirtais įrankiais;
- **pritarti** Žuvininkystės įstatymo pakeitimo **projekto Nr. XIVP-380 tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui** dėl tokių priežasčių:
  - Projekto Nr. XIVP-380 2 str. keičiamo įstatymo 6 str. 8 dalyje siūlomas nustatyti verslinės žvejybos apribojimas nepagrindžiamas žuvininkystės tyrimų duomenimis, todėl prieštarauja Žuvininkystės įstatymo 6 str. 1 dalies nuostatomis. Projekte Nr. XIVP-380 siūlomas žvejybos draudimo laikotarpis (nuo balandžio 20 d. iki gegužės 31 d.) neturėtų įtakos žuvų, kurių ištekliai Kuršių mariose mažėja – žiobrių ir sterkių atkūrimui – nesumažintų šių žuvų reproduktorių mirtingumo verslinėje žvejyboje;
  - Projekto Nr. XIVP-380 2 str. siūlomas nustatyti verslinės žvejybos apribojimas neparemtas žuvininkystės tyrimų duomenimis, todėl laikytinas ne žvejybos reglamentavimo priemone, o žvejybos, kaip ūkinės veiklos, apribojimu, todėl valstybei gali atsirasti pareiga atlyginti (kompensuoti) ūkio subjektams ir kitiems asmenims praradimus, jų patirtus dėl minėto teisinio reguliavimo pakeitimo. Tačiau, Projekte Nr. XIVP-380 nenumatyta nuostolių kompensavimo tvarka ūkio subjektams dėl pasikeitusių ūkinės veiklos sąlygų – žvejybos sustabdymo nuo balandžio 20 d. iki gegužės 31 d.;
  - Žuvininkystės įstatymo 7 str. nustatyta, kad žuvų išteklių naudotojai turi teisę gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, ir dėl atliekamos jų užsakymu, išskyrus atvejus, kai galimybės žvejoti netenkama dėl nustatytų žvejybos reglamentavimo priemonių. Projektu Nr. XIVP-380 šio straipsnio nuostatos nekeičiamos, tačiau 4 str. siūloma papildyti Žuvininkystės įstatymą nustatant, kad „<...> žuvų išteklių tyrimų išvadomis ribojama arba uždrausta verslinė žvejyba yra kompensuojama iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos ar kitų Aplinkos ministerijos arba Žemės ūkio ministerijos vykdomų programų lėšų Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į žvejybos pajėgumus, istoriškumą, investicijas, ekonominius lūkesčius.“ Projekto Nr. XIVP-380 4 str. nuostatos ne tik prieštarauja Žuvininkystės įstatymo nuostatomis, bet ir kelia grėsmę Žuvininkystės įstatymo tikslų įgyvendinimui, be to, pagal šias nuostatas, blogėjant žuvų išteklių būklei, nebūtų galimybės keisti žvejybos reglamentavimo, jei Aplinkos ministerija ar Žemės ūkio ministerija neturėtų lėšų kompensuoti nuostolius, kuriuos patirtų žuvų išteklių naudotojai dėl pasikeitusio žvejybos reglamentavimo. Projekto Nr. XIVP-380 4 str. nuostatos neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatyto aiškumo principo;
  - aiškinamajame rašte nurodyta, kad „Įstatymo įgyvendinimui valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks. Priėmus Žuvininkystės įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma“. Pažymėtina, kad Projekto Nr. XIVP-380 numatomo teisinio poveikio vertinimas neatliktas, todėl tokia išvada nepagrįsta ir prieštarauja Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis;
  - nenumatytas įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas, nors aiškinamajame rašte nurodyta, kad priėmus įstatymą, galiojančių teisės aktų keisti nereikės, tačiau priėmus Projekto Nr. XIVP-380 3 str. nuostatas ir nepakeitus Teisės į žvejybos kvotą suteikimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir teisės į žvejybos kvotą panaikinimo tvarkos, būtų pažeistas Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintas sistemiškumo principas. Nenumatyta kurios valstybės institucijos iki įstatymo įsigaliojimo turi priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus;

- **iš esmės pritarti** Žuvininkystės įstatymo pakeitimo **projektui Nr. XIVP-343(2), tačiau pasiūlyti jį Seimui tobulinti atsižvelgiant į šias esmines pastabas ir siūlymus:

  - Projekto Nr. XIVP-343(2) 1 str. keičiamame Žuvininkystės įstatyme ir visame Projekte siūlytina atsisakyti termino „*teisė į žvejybos vidaus vandenyse kvotą (toliau – teisė į žvejybos kvotą)*“ ir vartoti Žuvininkystės įstatyme įtvirtintą terminą „*žvejybos kvota*“. Atsisakius termino „*perleidžiamoji teisė į žvejybos vidaus vandenyse kvotą (toliau – teisė į žvejybos kvotą)*“, netenka prasmės ir terminas „*teisė į žvejybos kvotą*“, kuri dubliuoja „*žvejybos kvotą*“, suteikiamą po teisės į žvejybos kvotą suteikimo (atitinkamai turėtų būti tikslinamos kitos išvados projekte nurodytos nuostatos);
  - siūlytina pakeisti Projekto Nr. XIVP-343(2) nuostatas, kuriomis leidžiama tik specializuotoji stintų žvejyba ir žvejyba polderiuose, nuostatomis, sumažinančiomis žvejybos intensyvumą statomaisiais tinklais, marinėmis ir stambiaakėmis gaudyklėmis, įvedant apribojimą vienos Kuršių mariose žvejojiančios įmonės turimų žvejybos įrankių skaičiui, numatant galimybę nustatyti maksimalų verslinės žvejybos įrankių skaičių atskiroje žvejybos zonoje ar žvejybos bare. Siūlytina įvesti atitinkamą terminą – „*tradicinė mažos apimties žvejyba vidaus vandenyse*“ – žuvų gaudymas atrankiosios verslinės žvejybos įrankiais Kuršių mariose, polderiuose, specializuotoji seliavų žvejyba statomuoju tinklu didesniuose kaip 300 ha ežeruose, specializuotoji stintų žvejyba ežeruose traukiamuoju tinklu nuo ledo, specializuotoji stintų žvejyba traukiamuoju tinklu Nemuno žemupyje, specializuotoji upinių nęgių žvejyba upėse, taip pat žvejyba teisės aktų nustatyta tvarka, sertifikuota kaip tautinis paveldas ir (arba) įtraukta į Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą, siekiant užtikrinti darnų žuvų išteklių naudojimą ir sugautas žuvis tiekti vietinei rinkai;
  - siūlytina atsisakyti atskirų rūšių žuvų specializuotosios žvejybos sąvokų ir pakoreguoti Žuvininkystės įstatyme įtvirtintą terminą „*specializuotoji verslinė žvejyba*“ susiejant su pasiūlytu tradicinės mažos apimties žvejybos vidaus vandenyse terminu. Specializuotosios verslinės žvejybos vidaus vandenyse metu būtų leidžiamas šalutinis žvejybos laimikis tik iki 10 proc. bendro laimikio svorio (šiuo metu leidžiama 50 proc.), išskyrus lašišas ir šlakius, kurias paimti draudžiama, neatsižvelgiant į jų gyvybingumą;
  - specializuotosios žvejybos metu į verslinės žvejybos įrankius, patenka ir juose žūsta saugomų rūšių ir mažesnio nei leidžiamo verslinio dydžio žuvis, kurios ir sudaro šalutinį nepageidaujamą laimikį. Šalutinio žvejybos laimikio terminas neapibrėžtas Žuvininkystės įstatyme, tačiau jis būtinas apibrėžti nustatant žvejybos reglamentavimo priemones;
  - siūlytina Žuvininkystės įstatymą papildyti nuostata, kad žvejybos zonoje ar žvejybos bare gali būti nustatytas galimas maksimalus verslinės žvejybos įrankių skaičius, o ne tik maksimalus žuvų išteklių naudotojų skaičius;
  - atsisakius sąvokos „*teisė į žvejybos vidaus vandenyse kvotą (toliau – teisė į žvejybos kvotą)*“, turėtų likti nuostata, kad tradicinės mažos apimties žvejybos vidaus vandenyse kvotų skyrimo tvarką nustato žemės ūkio ministras;
  - siūlytina keičiamame Žuvininkystės įstatyme nurodyti, kad Žvejybos sektoriaus perleidžiamųjų teisių registro objektas yra tradicinės mažos apimties žvejybos vidaus vandenyse kvotos, teisės į žvejybos galimybes ir teisės naudoti žvejybos įrankius;
  - siūloma pakoreguoti Projekto Nr. XIVP-343(2) 5 str. keičiamo Žuvininkystės įstatymo nuostatas dėl verslinės žvejybos ežeruose, leidžiant vykdyti ne tik ežerinių stintų verslinę žvejybą, bet ir specializuotąją seliavų žvejybą didesniuose kaip 300 ha vandens telkiniuose, kuriuose atlikti žuvų išteklių tyrimai ir pateiktos rekomendacijos, kad tokia žvejyba galima. Siūlytina Kuršių mariose leisti ne tik specializuotąją stintų, bet ir tradicinę mažos apimties įvairių rūšių žuvų žvejybą. Kasmet atliekami Kuršių marių žuvų išteklių tyrimų rezultatai**

parodo vidutinę, bet ne blogą žuvų išteklį būklę. Saugant Kuršių mariose migruojančias žuvis (lašišas, šlakius, žiobrius, perpeles), pastaruoju metu įvesta daug žvejybos apribojimų, žvejybos reglamentavimo priemonėmis numatoma papildomai apriboti žvejybą atskirose Kuršių marių zonose.

Siūlytina papildyti Projekto Nr. XIVP-343(2) 5 str. keičiamą Žuvininkystės įstatymą nuostata, kad verslinė žvejyba leidžiama tik privačiuose vandens telkiniuose, kuriuose neorganizuojama limituota žvejyba, nes mėgėjų žvejybos leidimas limituotai žvejybai kainuoja beveik 6 kartus brangiau už leidimą vandens telkinyje, kuriame neorganizuojama limituota žvejyba, todėl intensyviai veisiamų žuvų žvejyba turėtų būti vykdoma tik leidžiamais mėgėjų žvejybos įrankiais;

- siūlytina nustatyti, kad ūkio subjektams aukciono ir ne aukciono būdu Kuršių mariose gali būti suteikiama ne daugiau kaip 20 vnt. žvejybos įrankių ir 5 proc. žuvų sugavimo limito. Siekiant išlaikyti tradicijas turinčią mažos apimties žvejybą Kuršių mariose, siūlytina 10 metų ir ilgiau Kuršių mariose žvejojantiems ūkio subjektams be aukciono skirti ne daugiau kaip 10 žvejybos įrankių iš jų turimos žvejybos įrankių kvotos;
- siūlytina papildyti Žuvininkystės įstatymą nuostata, kad šiurkštiems verslinės žvejybos vidaus vandenyse tvarkos pažeidimams, padarytiems pakartotinai per metus, būtų priskirtas ir žvejybos vidaus vandenyse žurnalų pildymo taisyklių pažeidimas ne tik nenurodant, bet ir neteisingai nurodant žvejybos datą ar žvejybos įrankius;
- nepritartina Projekto Nr. XIVP-343(2) 11 str. keičiamo Žuvininkystės įstatymo nuostatų pakeitimui drausti verslinę žvejybą 15, 16, 17, 27, 28 priekrantės žvejybos baruose ir 300 m atstumu nuo kranto, draudžiant verslinę žvejybą Baltijos jūros priekrantėje tarp 15 ir 16 žvejybos barų (argumentai išdėstyti išvados projekte);
- siūlytina nekeisti Nr. XIVP-343(2) 14 str. keičiamo Žuvininkystės įstatymo 27 str. 3 dalies, nes žvejybos vietos, įrankiai ir laikotarpiai, kada leidžiama vykdyti verslinę žvejybą, yra aiškiai reglamentuoti. Laikantis visų nustatytų žvejybos apribojimų, į žvejybos įrankius neišvengiamai pakliūva neverslinio dydžio žuvis, kurios būna negyvybingos. Įvedant naujas žvejybos ribojimo priemones ir neleidžiant realizuoti atsitiktinio šalutinio laimikio, skatinamas nelegalus šalutinio laimikio realizavimas neleidžiant žvejui gauti pajamų, nors patiriama sąnaudų sugaunant žuvį. Šalutinio žvejybos laimikio mažinimą reikėtų spręsti žvejybos reglamentavimo priemonėmis;
- nustatant įsigaliojimo terminus reikėtų įvertinti kvotų galiojimo terminus, realius kompensacijų išmokėjimo terminus ūkio subjektams dėl žvejybos veiklos nutraukimo;
- dėl žvejybos veiklos nutraukimo vidaus vandenyse pagal Projekto Nr. XIVP-343(2) nuostatas preliminariai reikėtų išmokėti apie 10 mln. Eur kompensacijų. Į AARP kasmet surenkama apie 1,3–1,8 mln. Eur. Padidinus mėgėjų žvejybos leidimų kainas, žuvų ištekliais atkurti ir saugoti galėtų būti surenkama apie 2,5 mln. Eur kasmet. Kasmet apie 1 mln. Eur iš AARP žuvų ištekliais atkurti ir saugoti skirtų lėšų skiriama Aplinkos apsaugos departamento darbuotojų atlyginimams, priemonėms prieš brakonieriavimą. Likusios lėšos panaudojamos žuvų išteklų tyrimams, valčių nuleidimo vietoms įrengti, žuvivaisai.

Nei Projekte Nr. XIVP-343(2), nei su juo susijusiuose įstatymų projektuose nenurodoma, iš kokių finansavimo šaltinių numatoma finansuoti minėtas priemones, jei dalis ar visos AARP lėšos būtų skiriamos žvejybos veiklos nutraukimui kompensuoti. Jei verslinė žvejyba būtų ribojama, AARP nebūtų įmanoma sukaupti ir Žuvininkystės įstatymo projekte nustatytais terminais išmokėti kompensacijų dėl žvejybos veiklos nutraukimo, todėl siūlytina šias lėšas numatyti atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymuose, numatant bent penkių metų laikotarpį kompensacijoms išmokėti;

- **nepritarti** Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo pakeitimo **projektui Nr. XIVP-344** dėl aukščiau nurodytų argumentų. AARP neįmanoma sukaupti ir šiame Projekte nustatytais terminais išmokėti kompensacijų dėl žvejybos veiklos nutraukimo, todėl siūlytina šias lėšas numatyti valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymuose;
- **pritarti** Mėgėjų žvejybos įstatymo pakeitimo **projekto Nr. XIVP-381 tikslui** pagausinti žuvų išteklius, **tačiau nepritarti šiam Projektui** dėl tokių priežasčių:
  - Projekte Nr. XIVP-381 siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas (numatant konkrečiu terminu uždrausti mėgėjų žvejybą) turėtų būti įgyvendinamas poįstatyminiuose teisės aktuose. Priėmus Projektą Nr. XIVP-381, būtų išduodama mažiau mėgėjų žvejybos leidimų, suteikiančių teisę žvejoti Nemuno deltos regioniniame parke ir Kuršių mariose. Siūlytina svarstyti poįstatyminiuose teisės aktuose įgyvendinti mokslinių tyrimų duomenimis pagrįstas alternatyvas, projekto tikslus galinčias pasiekti reglamentavimo priemonės, kurios visiškai neuždraustų mėgėjų žvejybos ir nesustabdytų su ja susijusių paslaugų teikimo;
  - aiškinamajame rašte nurodyta, kad priėmus Mėgėjų žvejybos įstatymo projektą bus teigiama įtaka verslui. Pažymėtina, kad uždraudus mėgėjų žvejybą nuo balandžio 20 d. iki gegužės 31 d., nebūtų tiekiamos su mėgėjų žvejybos organizavimu Nemuno deltoje ir Kuršių mariose susijusios prekės ir teikiamos paslaugos. Prekių ir paslaugų paklausos sumažėjimas regione turėtų neigiamą įtaką verslo sąlygoms, mažintų konkurenciją ir pajamas;
- **iš esmės pritarti** Mėgėjų žvejybos įstatymo pakeitimo **projektui Nr. XIVP-345, tačiau pasiūlyti jį Seimui tobulinti** atsižvelgiant į šias esmines pastabas ir siūlymus:
  - siūlytina tikslinti visas Mėgėjų žvejybos įstatymo nuostatas, kuriose naudojamas terminas „žuvininkystės vandens telkinys“, keičiant jį į „vandens telkinys“;
  - siūlytina Mėgėjų žvejybos įstatyme reglamentuoti žuvų išteklių tyrimų atlikimą tik tuose vandens telkiniuose, į kuriuos išduoti leidimai naudoti žvejybos plotą: pripažinti Mėgėjų žvejybos įstatymo 3 str. 4 dalį netekusia galios (nes ji kartoja Žuvininkystės įstatymo nuostatas), o 10 str. numatyti pareigą žvejybos plotų naudotojams atlikti žuvų išteklių tyrimus aplinkos ministro nustatyta tvarka. Siūlytina numatyti terminą, nuo kada skaičiuojamas žuvų išteklių tyrimų atlikimo periodiškumas, ir žuvų išteklių tyrimų duomenų pateikimą;
  - siekiant nustatyti skirtingas žvejybos leidimų kainas atsižvelgiant į tai, ar žvejybos leidimas suteikia teisę paimiti sugautą lašišą ir šlakį, išspręsti neaiškumą dėl sugautų žuvų paleidimo, siūlytina numatyti, kad Mėgėjų žvejybos įstatymo 11 str. 3 dalyje netaikoma lašišų ir šlakių limituotai žvejybai ir papildyti Projektą Nr. XIVP-345 nauja Mėgėjų žvejybos įstatymo 11 str. dalimi nustatant, kiek mokama už vienos paros leidimą vykdyti limituotą lašišų ir šlakių žvejybą „paleidžiant šias žuvis“;
  - siūlytina atsisakyti Projekto Nr. XIVP-345 2 str. nuostatų, nustatančių skirtingas mėgėjų žvejybos leidimų kainas, atsižvelgiant, ar privačiame vandens telkinyje vykdoma verslinė žvejyba (sudėtingas tokios nuostatos įgyvendinimas), palikti galimybę rinkti didesnę mokestį už mėgėjų žvejybos leidimus, jei privačiame vandens telkinyje organizuojama limituota žvejyba, nes limituotos žvejybos organizavimas reikalauja daugiau investicijų;
  - siekiant aiškiau išdėstyti kainų už mėgėjų žvejybos leidimus apskaičiavimo principą, siūlytina nustatyti, kad žvejybos plotų naudotojai ir privačių žuvininkystės vandens telkinių savininkai turi teisę sumažinti mokestį už mėgėjų žvejybos leidimą arba suteikti nemokamą teisę žvejoti, taip pat suteikti teisę į limituotą žvejybą ilgesniam, negu šiame įstatyme nustatyta, laikotarpiui, neviršydami mokesčio, apskaičiuojamo padauginus nustatytą mokestį už mėgėjų žvejybos leidimą vienai parai iš atitinkamo laikotarpio parų skaičiaus.

5. Derinimas:

- išvados projektas dėl Projekto Nr. XIVP-2 suderintas be pastabų su Žemės ūkio ministerija, Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos apsaugos departamentu, Žuvininkystės tarnyba. Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas. Žuvininkystės įmonių asociacija „Lampetra“, Aukštaitijos žvejų verslininkų asociacija pastabų nepateikė. Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021-06-22 išvadą Nr. NV-1482 ir darbo tvarka pateiktas pastabas;
- išvadų projektai dėl Projektų Nr. XIVP-380, XIVP-381 suderinti be pastabų su Finansų ministerija ir Žemės ūkio ministerija. Pastabų nepateikė Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aukštaitijos žvejų verslininkų asociacija, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Žuvininkystės tarnyba ir Lietuvos meškeriojų sąjunga. Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabas. Lieka neatsižvelgta į žuvininkystės įmonių asociacijos „Lampetra“ pateiktas pastabas (argumentai pateikti derinimo pažymoje).
- išvadų projektai dėl Projektų Nr. Nr. XIVP-343(2), XIVP-344, XIVP-345 suderinti be pastabų su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Aplinkos apsaugos departamentu. Pastabų nepateikė Lietuvos meškeriojų sąjunga. Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos ir Etninės kultūros globos tarybos pastabas. Lieka neatsižvelgta į Finansų ministerijos, Aukštaitijos žvejų verslininkų asociacijos ir žuvininkystės įmonių asociacijos „Lampetra“ pastabas (argumentai pateikti derinimo pažymoje). Projektai darbo tvarka pakoreguoti ir su Žemės ūkio ministerija, Žuvininkystės tarnyba suderinti bendru sutarimu.

6. Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis – tiesiogiai neįgyvendina, tačiau atitinka Vyriausybės programos ir jos įgyvendinimo plano nuostatomis dėl siekio vidaus vandenyse ir Baltijos jūros priekrantėje apsaugoti migruojančias žuvų rūšis ir teikti prioritetą mėgėjų žvejybai, numatant peržiūrėti verslinę žvejybą reguliuojančias teises ir paramos pasitraukimui iš žuvininkystės verslo arba kompensavimo ūkio subjektams dėl pablogintų verslinės žvejybos sąlygų ar jos uždraudimo priemonės, verslinę žvejybą sustabdant, apribojant arba perorientuojant į tradicinę mažos apimties žvejybą.

7. Dalykinio vertinimo išvada – gavus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadą, taip pat atsižvelgiant į liekančias nesutartas institucijų, žuvininkystės verslo asocijuotų struktūrų pastabas, siūlytina Projektą plačiau aptarti Tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +37070663722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt